

Nadanie tytułu doktora honoris causa Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie ks. prof. dr. hab. Michaelowi Meyerowi-Blanckowi

Uchwałą (nr 3/2017 z dnia 23 lutego 2017 roku) Senat Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie przyznał tytuł Doktora Honoris Causa prof. dr. hab. Michaelowi Meyerowi-Blanckowi. Postępowanie w tej sprawie zostało wszczęte w roku 2016 na wniosek Rady Wydziału Teologicznego ChAT (Uchwała nr 10/2016 Rady Wydziału Teologicznego ChAT z dnia 30 czerwca 2016 r.). Recenzentami w postępowaniu byli ks. prof. dr. hab. Stanisław Dziekoński, Rektor Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego oraz prof. zw. dr. hab. Janusz T. Maciuszko, kierownik Studium Doktoranckiego w ChAT.

W dniu 26 października 2017 roku w siedzibie Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie odbyło się uroczyste posiedzenie Senatu ChAT, w trakcie którego miało miejsce nadanie tej najwyższej godności akademickiej prof. dr. hab. Michaelowi Meyerowi-Blanckowi. Wzięli w nim udział, oprócz członków Senatu ChAT, także zwierzchnicy Kościołów chrześcijańskich, delegaci szkół wyższych, przedstawiciele władz państwowych oraz liczne grono zaproszonych gości. Po wprowadzeniu nominata w asyście władz uczelni zgromadzonych powitał Jego Magnificencja Rektor ChAT ks. dr. hab. Bogusław Milerski, prof. ChAT. Został on także powołany promotorem postępowaniu, więc następnie wygłosił laudację na część nominata.

Przedstawił w niej prof. dr. hab. Michaela Meyera-Blancka jako „jednego z najbardziej rozpoznawalnych teologów ewangelickich niemieckiego obszaru językowego, przewodniczącego Naukowego Towarzystwa Teologicznego [*Wissenschaftliche Gesellschaft für Theologie*], specjalistę

w zakresie teologii praktycznej i pedagogiki religii”, a także badacza, który łączy „w udany sposób analizy historyczne z podejściem systematycznym i perspektywą semiotyczną”. Podkreślił, że jego badania pozostają w bezpośrednim związku z praktyką życia kościelnego, co widać w biografii nominata, oraz jego obecną aktywnością w gremiach zajmujących się liturgiką i muzyką kościelną zarówno w Ewangelickim Kościele Niemiec, jak i Kościele Ewangelickim Nadrenii. Wskazał, że jego zainteresowania badawcze na polu teologii i pedagogiki religii mają wymiar ekumeniczny. Pozostaje on bowiem w stałym dialogu z teologami katolickimi i prawosławnymi. Zaangażowanie prof. dr. hab. Michaela Meyera-Blancka nie tylko przekracza granice konfesyjne, ale również państwowe. Od wielu lat jest on bowiem odpowiedzialny z ramienia Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Fryderyka Wilhelma w Bonn za partnerstwo z Chrześcijańską Akademią Teologiczną w Warszawie, które w roku 2018 będzie obchodzić swoje 40-lecie. Dzięki zaangażowaniu prof. dr. hab. Michaela Meyera-Blancka współpraca ta ma formę ożywionej wymiany pracowników i studentów. Praktycznie wszyscy pracownicy sekcji ewangelickiej Wydziału Teologicznego w ramach tej współpracy odbyli staże naukowe na bońskim uniwersytecie. Oprócz tego pola działalności, które należy ocenić jako wkład nominata w pojednanie polsko-niemieckie, esencją działalności teologa i pedagoga pozostają badania i powstałe na ich bazie publikacje. Liczne opracowania książkowe prof. dr. hab. Michaela Meyera-Blancka z zakresu liturgiki i homiletyki, a także pedagogiki religii stanowią istotny głos w debacie naukowej nad tymi zagadnieniami. Łączą one nie tylko wątki historyczne z analizami systematycznymi, ale także uwzględniają perspektywy estetyczne, socjologiczne czy psychologiczne. Są więc wieloaspektowymi opracowaniami, które ponadto posiadają wymiar ekumeniczny. Jego prace z zakresu pedagogiki religii nie tylko dają znakomity wgląd w debatę niemieckojęzyczną nad tą problematyką, ale również doskonale ukazują uniwersalne problemy, z którymi mierzy się pedagogika religii. Widać w tym znakomitą zdolność nominata do definiowania problemów

ogólnych na podstawie konkretnych przypadków. Prof. dr hab. Michael Meyer-Blanck wniósł także znaczący wkład w semiotycznie zorientowaną teologię praktyczną, a jego intuicje i koncepcje badawcze rozwija i kontynuuje liczne grono jego uczniów.

Przedstawiwszy nominata Jego Magnificencja Rektor ChAT odczytał uchwałę o nadaniu prof. dr. hab. Michaelowi Meyerowi-Blanckowi tytułu Doktora Honoris Causa Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej. Zgodnie z nią otrzymał on to najważniejsze akademickie wyróżnienie za wybitne zasługi dla dokonań w ewangelickiej teologii praktycznej i pedagogice religii, rozwoju teologii jako dyscypliny naukowej, oraz działalności na rzecz współpracy między Uniwersytetem Fryderyka Wilhelma w Bonn a Chrześcijańską Akademią Teologiczną w Warszawie. Następnie Jego Magnificencja Rektor odczytał treść dyplomu Doktora Honoris Causa i w asyście Prorektorów i Dziekanów wręczył go prof. dr. hab. Michaelowi Meyerowi-Blanckowi.

Po odebraniu dyplomu nowy doktor honorowy Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie wygłosił wykład na temat: „Protestantyzm i kształcenie”. W przedłożonej analizie skupił się na edukacyjnym znaczeniu takich wątków jak związek subiektywności i pojmowania sakramentów na gruncie protestanckim, zasada Pisma oraz świadomość własnej historii, a także protestanckie koncepcje rozwoju i zawodu powołania.

Uroczystość zakończył chór akademicki ChAT pod dyrekcją prof. dr. hab. Włodzimierza Wołosuika, który wykonał hymn akademicki *Gaudeamus igitur*.

CHRZEŚCIJAŃSKA AKADEMIA TEOLOGICZNA
w WARSZAWIE

Rok LIX

Zeszyt 4

ROCZNIK TEOLOGICZNY

WARSZAWA 2017

REDAGUJE KOLEGIUM

dr hab. Jakub Sławik, prof. ChAT – redaktor naczelny

dr hab. Jerzy Ostapczuk, prof. ChAT – zastępca redaktora naczelnego

prof. dr hab. Tadeusz J. Zieliński

dr hab. Borys Przedpełski, prof. ChAT

dr Jerzy Sojka – sekretarz redakcji

RECENZENCI

ks. Jarosław Babiński

ks. Krzysztof Bardski

Achim Behrens

Alexander Cap

Piotr Chomik

ks. Bogumił Gacka

Wojciech Gajewski

ks. Sebastian Jasiński

ks. Tadeusz Kałużny

ks. Wojciech Kluj

Klaus Koenen

Krzysztof Leśniewski

Piotr Lorek

ks. Marek Ławreszuk

Aleksander Naumow

Roman Oficinskij

Zbigniew Pasek

Grzegorz Pecka

Grzegorz Pełczyński

ks. Andrzej Perzyński

Aldona Piwko

ks. Rajmund Porada

Jacek Prokopski

Antje Roggenkamp

ks. Günter Röhser

ks. Mariusz Rosik

Stanisław Rosik

Wilhelm Schwendemann

ks. Henryk Seweryniak

Jakob Wöhrle

ks. Warsonofiusz (Bazyli

Doroszkiewicz)

Mariusz Wojewoda

Michael Wolter

Skład komputerowy – Łukasz Troc

Fot. Aleksander Wasyluk / orthphoto.net

W związku z wprowadzaniem równoległej publikacji czasopisma w wersji papierowej i elektronicznej Redakcja „Rocznika Teologicznego” informuje, iż wersją pierwotną jest wersja papierowa.

BWHEBB, BWHEBL, BWTRANSH [Hebrew]; BWGRKL, BWGRKN, and BWGRKI [Greek]

PostScript® Type 1 and TrueType fonts Copyright ©1994-2013 BibleWorks, LLC.

All rights reserved. These Biblical Greek and Hebrew fonts are used with permission and are from BibleWorks (www.bibleworks.com)

ISSN 0239-2550

Wydano nakładem

Wydawnictwa Naukowego ChAT

ul. Miodowa 21c, 00-246 Warszawa tel. +4822 635-68-55

Nakład: 200 egz., objętość ark. wyd.: XXXX

Druk: druk-24h.com.pl

ul. Zwycięstwa 10,

15-703 Białystok

Spis treści

In memoriam. Jego Ekscelencja Arcybiskup Jeremiasz (Jan Anchimiuk).....	637
--	-----

ARTYKUŁY

MANFRED OEMING, <i>Die Bedeutung des Alten Testamentes für den Reformator Martin Luther</i>	647
JAKUB SLAWIK, <i>Hermeneutyka biblijna Marcina Lutra: sens dosłowny a interpretacja chrystologiczna na przykładzie Iz 52,13-53,12</i>	687
ANDRZEJ P. KLUCZYŃSKI, <i>Reformacja a zaistnienie, kryzys i perspektywy teologii Starego Testamentu</i>	713
JOCHEN FLEBBE, <i>Tun oder Hören? Paulus und das Gesetz – und ein Blick auf Martin Luther</i>	727
MICHAEL MEYER-BLANCK, <i>Vom Altar zum Herzen. Luthers Gottesdienstreform als Quelle moderner Subjektivität</i>	761
MARCIN HINTZ, <i>Hermeneutyczna funkcja ewangelickiej etyki teologicznej</i>	781
JERZY SOJKA, <i>Luterańska hermeneutyka dzisiaj. Odczytanie hermeneutycznego dziedzictwa luterańskiej Reformacji w refleksji Światowej Federacji Luterańskiej</i>	803
TADEUSZ DOLA, <i>Elementy hermeneutyki personalistycznej w relacji do teorii teologii Marcina Lutra</i>	821
WSIEWOŁOD KONACH, <i>Sola scriptura a prawosławne pojmowanie Pisma Świętego i Tradycji Świętej</i>	835
JAKUB KLOC-KONKOŁOWICZ, <i>Reformacja jako proces ,uetycznienia’ świata. Hegłowska hermeneutyka reformacji w „Wykładach z filozofii dziejów”</i>	847
TADEUSZ BARTOŚ, <i>Reforma, reformizm, Reformacja – analiza filozoficzna</i>	865

KRONIKA

Inauguracja roku akademickiego 2017/2018 w Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie (JERZY SOJKA)	875
---	-----

Nadanie tytułu doktora honoris causa Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie ks. prof. dr. hab. Michaelowi Meyerowi-Blanckowi (JERZY SOJKA)	881
Nadanie Medalu za Zasługi dla Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie ks. prof. dr. hab. Manfredowi Uglorzowi (JERZY SOJKA)	885

Wykaz autorów

- Bartoś Tadeusz**, pedagogika@ah.edu.pl, Akademia Humanistyczna im. A. Gieyszтора, ul. Daszyńskiego 17, 06-100 Pułtusk
- Dola Tadeusz**, tadeusz.dola@uni.opole.pl, Uniwersytet w Opolu, ul. kard. Kominka 1A, 45-032 Opole
- Flebbe Jochen**, jflebbe@uni-bonn.de, Universität Bonn, Abteilung für Neues Testament, An der Schlosskirche 2-4, 53113 Bonn, Niemcy
- Hintz Marcin**, hintz@chat.edu.pl, Chrześcijańska Akademia Teologiczna w Warszawie, ul. Miodowa 21c, 00-246 Warszawa
- Kloc-Konkołowicz Jakub**, j.kloc-konkolowicz@uw.edu.pl, Instytut Filozofii Uniwersytetu Warszawskiego, ul. Krakowskie Przedmieście 3, 00-927 Warszawa
- Kluczyński Andrzej**, jafeja@gmail.com, Chrześcijańska Akademia Teologiczna w Warszawie, ul. Miodowa 21C, 00-246 Warszawa.
- Konach Wsiewołod**, wiesiek_k@poczta.onet.pl, Chrześcijańska Akademia Teologiczna w Warszawie, ul. Miodowa 21c, 00-246 Warszawa
- Meyer-Blanck Michael**, meyer-blanck@uni-bonn.de, Evangelisch-Theologische Fakultät – Religionspädagogik, An der Schlosskirche 2-4, 53113 Bonn, Niemcy
- Oeming Manfred**, manfred.oeming@wts.uni-heidelberg.de, Universität Heidelberg, Theologisches Seminar, Kisselgasse 1, 69117 Heidelberg, Niemcy
- Slawik Jakub**, jakubsla@wp.eu, Chrześcijańska Akademia Teologiczna w Warszawie, ul. Miodowa 21c, 00-246 Warszawa
- Sojka Jerzy**, sojkajerzy@gmail.com, Chrześcijańska Akademia Teologiczna w Warszawie, ul. Miodowa 21c, 00-246 Warszawa